

Λεφτά υπάρχουν;

Τουλάχιστον ένα στα πέντε ευρώ που δαπανώνται για την Υγεία αφορούν σε «άχρηστες» υπηρεσίες και παροχές, καθώς συμβάλλουν ελάχιστα ή καθόλου στη βελτίωση της υγείας των πολιτών. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις, οδηγούν ακόμη και σε αρνητικά αποτελέσματα για την υγεία. Αυτό προκύπτει από νέα έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνέργειας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), σύμφωνα με τον οποίο αρκετές χώρες θα μπορούσαν να δαπανούν πολύ λιγότερα για την υγειονομική περίθαλψη χωρίς καμία επίδραση στην απόδοση του συστήματος υγείας.

Την ίδια στιγμή, ένας στους τρεις πολίτες των χωρών του ΟΟΣΑ (33%) πιστεύει ότι ο τομέας της υγείας είναι διεφθαρμένος ή πολύ διεφθαρμένος. Το ποσοστό αυτό για τη χώρα μας εκτοξεύεται στο 73%, κατατάσσοντας την Ελλάδα στην πρώτη θέση στη σχετική κατάταξη. Ακολουθούν η Σλοβακία και η Ιταλία, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά κατέχουν η Δανία και η Ισπανία με περίπου 10% των πολιτών να συνδέει την υγεία με τη διαφθορά. Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι οι δαπάνες για την Υγεία μετά από μια σύντομη «παύση» λόγω της οικονομικής κρίσης, αυξάνονται και πάλι στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ.

Πιο αναλυτικά, ο Οργανισμός συνδέει τις «άχρηστες» δαπάνες με υπηρεσίες, παροχές ή ιατρικές πρακτικές. Ενδεικτικό είναι ότι ανεπιθύμητες ενέργειες εκδηλώνουν ένας στους 10 νοσηλεύμενους. Το κόστος για την αντιμετώπισή τους αφορά στο 13% - 17% των συνολικών δαπανών κάθε νοσοκομείου, όταν το 70% των ανεπιθύμητων ενεργειών θα μπορούσε να αποφευχθεί.

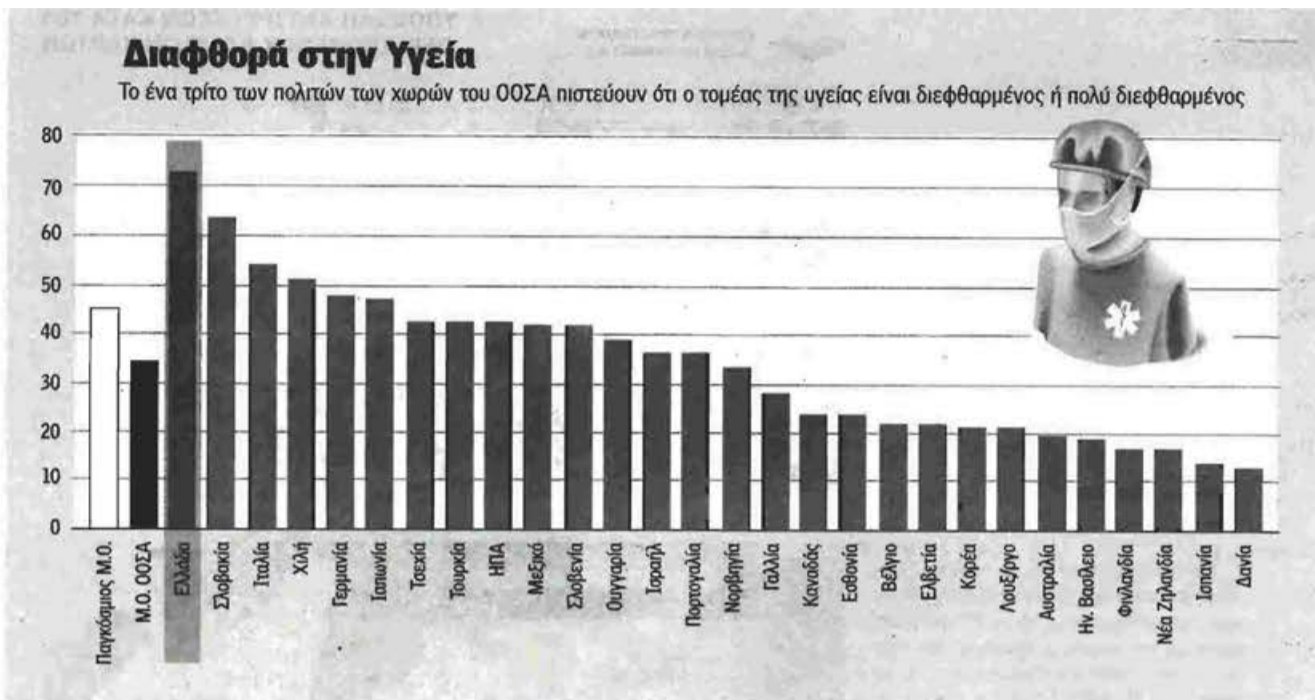
ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Ο ΟΟΣΑ διαπιστώνει και μεγάλες αποκλίσεις στις δαπάνες για επεμβάσεις εξαιτίας των γεωγραφικών διαφοροποιήσεων. Έτσι, οι δαπάνες μπορεί να είναι ακόμη και τριπλάσιες στις καρδιαγγειακές επεμβάσεις ή και πενταπλάσιες στις αρθροπλαστικές γόνατος ανάλογα με την περιοχή κατοικίας!

Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι σχεδόν μία στις 2 συνταγές για χορήγηση αντιβιοτικών είναι περιττές ενώ εκτιμάται ότι ποσοστό 12% έως 56% των περιστατικών στα επείγοντα αφορούν πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας. Σε Αυστραλία, Βέλγιο, Καναδά, Γαλλία, Ιταλία και Πορτογαλία το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 20% ενώ στην

Γενόσημα

Μόλις 18% είναι το ποσοστό χρήσης γενόσημων φαρμάκων στην Ελλάδα

ΧΑΝΟΝΤΑΙ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΤΗΣΙΩΣ ΣΕ «ΑΧΡΗΣΤΕΣ» ΔΑΠΑΝΕΣ

Πίθος των Δαναΐδων το Εθνικό Σύστημα Υγείας

Το 73% θεωρεί διεφθαρμένο τον τομέα Υγείας – Περισσότερη μία στις δύο συνταγές για αντιβιοτικά στις χώρες του ΟΟΣΑ

Ελλάδα ξεπερνά το 30%. Μεγάλη σπατάλη εντοπίζει ο ΟΟΣΑ και στην συνταγογράφηση φαρμάκων και στην αδυναμία των κυβερνήσεων να αυξήσουν τη χρήση των γενόσημων φαρμάκων, η οποία κυμαίνεται στις χώρες μεταξύ 10% και 80%, με την Ελλάδα να κατέχει μια από τις χειρότερες θέσεις (περίπου 18%).

Μάλιστα ο ΟΟΣΑ κατηγορεί τις χώρες με χαμηλή χρήση γενόσημων για σπατάλη υπογραμμίζοντας ότι «ορισμένα συστήματα υγείας εμφανίζουν χαμηλές επιδόσεις στη χρήση γενόσημων αλλά παρέχουν

φροντίδα κόστους που τους στοιχίζουν ακριβά, όπως είναι τα νοσοκομεία». Υπολογίζει μάλιστα ότι για πέντε χώρες της Ευρώπης η εξοικονόμηση μέσω της χρήσης των γενόσημων και βιο-ομοειδών θα μπορούσε να φθάσει τα 50 δις. ευρώ μέχρι το 2020.

Σημειώνεται ότι οι φαρμακευτικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν το 20% των συνολικών δαπανών Υγείας σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, «χωρίς να προσθέτουν αξία για τους ασθενείς», όπως χαρακτηρίστικά αναφέρεται στην έρευνα. Οι περιττές συνταγές αναφέρει ο Ορ-

γανισμός αποκαλύπτονται και από τις μεγάλες ποσότητες των ακριβοποικτών φαρμάκων που καταλήγουν στα σκουπίδια. Ενδεικτικά ένα πρόγραμμα διαχείρισης των φαρμακευτικών αποθεμάτων στην Αυστραλία, κατέδειξε ότι στα σκουπίδια καταλήγουν φάρμακα αξίας 2 εκατ. δολαρίων Αυστραλίας από τα οποία σχεδόν το 70% ήταν συνταγογραφούμενα φάρμακα. Στην Ελλάδα κάθε χρόνο συλλέγονται, από το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ), 100-140 τόνοι ληγμένων ή εν μέρει χρησιμοποιημένων φαρμάκων, αξίας εκατ. ευρώ.

Η υπερδιάγνωση ή υπερθεραπεία είναι δύο ακόμη εστίες σπατάλης σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ. Όπως αναφέρει, στις περισσότερες χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, διενεργούνται περιττές απεικονιστικές εξετάσεις που δεν έχουν αντίστοιχη ένδειξη όπως για παράδειγμα όταν η διάγνωση είναι «πονοκέφαλος» ή «πόνος στην πλάτη». Αντίστοιχα, χορηγούνται

αντιβιοτικά για απλά κρυολογήματα ή χορηγούνται αντιψυχωσικά σε ασθενείς επειδή είναι ηλικιωμένοι! Υπερσυνταγογράφηση καταγράφεται και στα προϊόντα ειδικής διατροφής που χορηγούνται σε ασθενείς με προχωρημένο καρκίνο και συχνά σε ασθενείς που έχουν ... άνοια.

Ειδικά για την υπερσυνταγογράφηση, ο Οργανισμός προτείνει μεγαλύτερη διαφάνεια στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των βιομηχανιών και των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης, ώστε να εξαλειφθούν τα φαινόμενα άτυπων συναλλαγών μεταξύ τους.

Ενδεικτικά στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι φαρμακευτικές βιομηχανίες είναι υποχρεωμένες να δημοσιοποιούν τις σχέσεις τους με τους γιατρούς και τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία.

Σε ότι αφορά τη νοσοκομειακή περίθαλψη, οι χώρες του ΟΟΣΑ κατά μέσο όρο δαπανούν το 28% του συνόλου των δαπανών για την υγεία στο τομέα αυτό. Ωστόσο ο Οργανισμός υποστηρίζει ότι ένα σημαντικό μέρος των δαπανών αυτών θα μπορούσαν να αποφευχθούν. Για παράδειγμα, οι επισκέψεις στο τμήμα επείγοντων περιστατικών αυξήθηκε σε 14 από τις 19 χώρες του ΟΟΣΑ, φθάνοντας κατά μέσο όρο τις 31 επισκέψεις ανά 100 κατοίκους.

Για τον περιορισμό της σπατάλης των δαπανών, ο ΟΟΣΑ μεταξύ άλλων προτείνει στρατηγικές που να περιλαμβάνουν τις εξής δύο αρχές: οι κυβερνήσεις να «κόψουν» τις δαπάνες που δεν οδηγούν σε βελτίωση της υγείας (για παράδειγμα περιττές διαγνωστικές εξετάσεις) και να προχωρήσουν σε αντικατάσταση των ακριβών θεραπειών με φθηνότερες ισοδύναμες θεραπευτικές αξίας (πχ γενόσημα). Ειδική αναφορά κάνει στον ρόλο και την ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, που οδηγεί σε μείωση της νοσοκομειακής δαπάνης.

Οι «άχρηστες» δαπάνες σε αριθμούς

- Περισσότερο από το 10% των δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης αφορά σε ιατρικά λάθη και ενδοноσοκομειακές λοιμώξεις, που θα μπορούσαν να προληφθούν.
- Ένα στα τρία μωρά στις χώρες του ΟΟΣΑ γεννήθηκαν με καισαρική τομή, ενώ σύμφωνα με τις ιατρικές ενδείξεις τα ποσοστά καισαρικής τομής δεν θα έπρεπε να ξεπερνούν το 15% στο σύνολο των γεννήσεων. Σε επτά χώρες είναι πάνω από 35% και κοντά στο 15% μόνο στην Ισπανία, τις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και το Ισραήλ.
- Η διεύθυνση στην αγορά των γενόσημων φαρμάκων κυμαίνεται μεταξύ 10%-80% στις χώρες του ΟΟΣΑ.
- Κατά μέσο όρο, διαφθορά και ιατρικά λάθη απορροφούν πάνω από 6% των συνολικών δαπανών για την υγεία και το ένα τρίτο των πολιτών του ΟΟΣΑ θεωρεί τον τομέα της υγείας διεφθαρμένο (45% σε παγκόσμιο επίπεδο).

Πεταμένα φάρμακα

Στην Ελλάδα κάθε χρόνο συλλέγονται, από το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ), 100-140 τόνοι ληγμένων ή εν μέρει χρησιμοποιημένων φαρμάκων, αξίας εκατ. ευρώ.